

Ze doen het er
gewoon om

Van Roland Smulders verschenen eerder

Een spoor van Adam, roman, 2016

Geef mij de schuld, roman, 2017

Parels en draken, columns, 2018

Weg naar de vrijheid, roman, 2019

Bij deze dan, columns, 2019

De stoel van Fred, korte verhalen, 2019

Gewoon anders, verhalen, 2019

Ze doen het er
gewoon om

Roland Smulders

Schrijver: Roland Smulders
Coverontwerp: Roland Smulders
ISBN: 9789402191585
© 2019 Roland Smulders

Ik zweef

Over enkele dagen moet ik weer gaan stemmen voor de Provinciale Staten. Iedere vier jaar dezelfde stress. De stempas zit in de ongeopende envelop en die ligt in de la voor nog te bekijken onderwerpen. Ik heb geen flauw idee of ik weer ga stemmen. Bij de landelijke verkiezingen weet ik in ieder geval op wie ik het kan doen. Als het over de Provinciale Staten gaat, kan ik net zo goed een dobbelsteen meenemen naar het stembokje om het lot te laten bepalen wie mijn stem mag hebben.

Het werk van de provincie is ook al niet echt helder voor gewone burgers en de partijen doen niet veel moeite de kiezers naar de stembus te krijgen. Ze lijken de geringe belangstelling wel prettig te vinden. De Statenzetels zijn op een werkbare manier verdeeld en verandering is niet altijd verbetering. Misschien is de beste reden om wel te gaan stemmen dat al die provinciale regenten er heel ongemakkelijk van worden.

Op televisie gaat het alleen over de samenstelling van de Eerste Kamer. Landelijke politici maken de dienst uit en hebben de provinciale broeders en zusters naar de kantine gestuurd om voor de koffie te zorgen. Het lot van het kabinet weegt zwaarder dan de noodzaak mij als inwoner van Noord-Brabant iets te geven om voor of tegen te zijn.

'Moeten jullie niet beginnen met de campagne?', vroeg ik laatst aan een lokale politicus. Hij keek me aan of ik gek was geworden. De provinciale verkiezingen waren zijn zaak toch niet. Dat is wel zo, maar iemand moet toch beginnen zich verantwoordelijk te voelen als de politici die er over gaan niet thuis geven. Geef me iets om in te geloven. Speld me de onzin op de mouw die kiezers verwachten. Ik zweef. Als ze

mij niet eens meer met een loze belofte willen bedotten, is er geen lol meer aan. In dat geval heb ik ook geen zin meer het spelletje mee te spelen.

Ze doen het er gewoon om

Andere woorden heb ik er niet voor: ze doen het er gewoon om. Het is niet zo dat ik iedere ochtend uit het raam kijk om te zien of ik nog iets of iemand op de hak kan nemen. Zoiets gaat tegen mijn natuur in. Ik ben een vriendelijk persoon en ik wens in beginsel iedereen alle geluk van de wereld toe. Wat helpt het mij de dag van iemand te bederven met een hatelijke column? Helemaal niets toch.

Het is ook helemaal niet nodig om op jacht te gaan naar slachtoffers. De slachtoffers van mijn columns dienen zichzelf aan. Ik hoef er niets voor te doen. Ze verdringen zich bij wijze van spreken voor mijn deur en schreeuwen om het hardst dat ze als eerste aan de beurt willen komen voor een plaats in mijn eregalerij van opmerkelijke personen en voorvallen.

Neem bijvoorbeeld de politiek in mijn woonplaats. Ik heb al eerder mijn zorg uitgesproken over het in mijn ogen tot mislukken gedoemde experiment van werken met wisselende meerderheden in de gemeenteraad. Het lijkt misschien heel transparant en democratisch de wethouder van eigen signatuur zonder aanzien des persoons over de kling te jagen, in de praktijk levert het alleen rancune en een hoop gedoe op. Gedoe dat dan weer veel tijd kost. De echte problemen moeten wachten, want in Oisterwijk hebben de politici het even veel te druk met zichzelf.

Normaal gesproken houdt een wethouder die opstapt de eer aan zichzelf. Waarschijnlijk was deze oud-wethouder dat ook van plan, maar hij kon toen niet weten dat een raadslid van zijn vroegere partij ook zou afhaken en dat de Kieswet juist hem zou aanwijzen als de rechthebbende op de vrijgekomen zetel. Je moet in dat geval een heilige zijn om de verleiding van een spaak in de wielen te weerstaan en een heilige is de

oud-wethouder dus niet. Ik kan het hem niet kwalijk nemen. Met stenen gooien is het voorrecht van wie zonder enige zonde is. Snel doopt hij de pen in bloed om te antwoorden. Met alle soorten van genoegens maakt hij gebruik van het hem toegekende recht. Mag hij van de gelegenheid gebruik maken om dan meteen ook maar te melden dat hij de zetel graag inneemt als eenmansfractie? De partij die hem eerder liet vallen, heeft daar vast geen bezwaar tegen. Ik zit met spanning op het moment te wachten dat tot op het bot getergde raadsleden met meubilair gaan gooien. Reken maar dat ik het er met plezier over zal hebben in een column.

Toegangsk kaartje

Venetië gaat geld vragen aan toeristen die even de stad bezoeken om na het bekijken van de gebouwen, kanalen en gondels weer snel te vertrekken. Er valt op een andere manier geen cent aan te verdienen, heeft het stadsbestuur in zijn wijsheid besloten en dus moet de toerist van de toekomst eerst langs de kassa voor het kopen van een toegangsk kaartje. Het klinkt te belachelijk voor woorden, is mijn eerste reactie. Zijn die Italianen nu echt verlost van het laatste beetje gezond verstand? Hebben ze daar achter de schermen soms contact met Amsterdam, waar men ook vond dat er veel te veel toeristen kwamen?

Ik zal het wel verkeerd zien, dat overkomt me vaker, maar volgens mij hebben steden zoals Venetië en Amsterdam een stuk van hun welvaart te danken aan de toeristen die ze nu verketteren. Misschien dat andere sectoren op dit moment meer geld in het laatje brengen, maar bomen blijven niet eeuwig tot in de hemel groeien. Als de economie weer in een dip schiet, is het toch fijn dat nog mensen naar de gebouwen willen komen kijken. Een half ei is immers beter dan een lege schaal.

‘Maar die toeristen geven niet genoeg uit’, zal Venetië roepen. De stad is niet principieel tegen toeristen die de stad innemen en door het gecombineerde gewicht letterlijk onder water duwen, als die toeristen maar een bijdrage leveren aan de welvaart die nodig is om de stad te redden. Niet alleen langskomen, rondkijken en snel weer vertrekken.

Vooruit dan maar, ik ben graag bereid om samen met de geplaagde stad naar een sympathiekere oplossing te zoeken. Het is de toon die de muziek maakt. Kunnen ze het niet zo regelen dat de dagjesmensen op vertoon van het kaartje op

een leuk terras worden voorzien van koffie met een appelflap. Geen toegangsbewijs, maar een voucher. Vertel erbij dat het goedkoper is dan ter plekke afrekenen en de toeristen staan lachend in de rij. Op die manier lijkt de verplichting een kaartje te kopen meteen een stuk minder erg.

Duurder

De gemeentelijke belastingen vallen in 2019 gemiddeld 3,4 procent hoger uit dan een jaar eerder. Wie dit nieuws hoort zonder toelichting, zal hoogstens even de schouders ophalen. Alles wordt duurder. Het is wereldvreemd om te denken dat het niet geldt voor de bedragen die door een gemeente worden gevorderd.

Tot alle mensen die zo denken, wil ik zeggen dat ze toch vooral even iets beter moeten kijken. De schijn van het gemiddelde kan bedriegen. Als er opgepot moet worden, dan kunnen mensen dat beter zo vroeg mogelijk weten. Een gewaarschuwd mens spaart voor twee.

Vorig jaar betaalde ik de gemeentelijke belasting in tien termijnen van afgerond drieëntwintig euro. Nu moet ik tien termijnen van zesendertig euro betalen. Zelfs ik kan uitrekenen dat de stijging ver boven het voorgespiegelde gemiddelde ligt.

De stijging heeft vooral te maken met de kosten van afvalverwerking, heb ik me laten vertellen. Hoe duurzamer mijn gemeente wil uitpakken door afval te scheiden, hoe meer ik moet ophoesten. Eerlijk vind ik het niet, maar dat zal mijn gemeente een zorg zijn. En als ik in ruil voor dat geld nu kon rekenen op meer service, dan was het nog tot daar aan toe. Het tegendeel is echter het geval. De regels van wat ik allemaal niet meer mag, worden elk jaar strenger. Er dreigen sancties voor allerlei overtredingen. Containers mogen niet te zwaar of met het verkeerde afval geladen zijn, de kleppen moeten netjes dicht kunnen en containers moeten op de juiste manier tijdens de daarvoor bestemde tijden aan de straatkant worden geplaatst. Wie de regels overtreedt, krijgt een boete of moet zelf maar zien dat hij het afval kwijtraakt.

Groter worden de containers niet en er komt ook niet vaker een vuilniswagen langs. Als ik met afval zit dat te groot is, dan moet ik daarmee naar de milieustraat fietsen en nog een keer betalen. In het geval van een doos met kapotte lampen wil ik die moeite graag doen. Ik ben de beroerdste niet als het om het milieu gaat. De oude matras van het bed gaat echter naar de zolder en zal daar blijven tot ik er niet meer ben. Met geen mogelijkheid krijg ik dat ding op de fiets.

Uitstraling

Premier Rutte blijft volhouden dat de meeste mensen erop vooruit gaan. Ik weet niet of ik moet lachen of vloeken, maar ineens zie ik het licht. Het gaat om de vraag wie wel en wie niet tot de mensen van Rutte wordt gerekend. Voor de liberalen van de VVD zijn personen aan de onderkant van de sociale ladder geen echte mensen die ertoe doen. Ze bestaan natuurlijk, dat kan niemand ontkennen, maar ze zijn op weg naar volle wasdom ergens blijven steken. Kijk, dan heb je het alleen jezelf te verwijten dat de kosten van het leven te hoog worden om te dragen. Had je maar bij de les moeten blijven.

Rutte heeft een speciale jongensachtige blik voor zulke gelegenheden. We weten allemaal dat het niet klopt en hij weet dat we hem doorzien. Toch lukt het me niet om boos op hem te blijven. Het is zijn charme die me de das omdoet. Bij de eerste grijns smelt ik al. We hebben veel premiers gehad die ons bij de neus namen, maar niemand deed het op een manier die ons het gevoel gaf dat het nog leuk was ook.

Wat gaan we doen als Rutte op een dag besluit dat het mooi is geweest? Die vraag houdt me bezig. We hebben een premier nodig, al is het alleen omdat iemand de telefoon moet aannemen als een andere regeringsleider belt, maar het moet wel iemand zijn met de jolige uitstraling van Mark. Voor minder doe ik het niet.

Zelf zit ik aan Henk Krol te denken. Hij is wel op leeftijd, maar hij doet het nog prima als een soort tussenpaus. Vier jaar houdt hij het nog wel vol. Het geeft ons de kans om een talentenjacht te organiseren: 'Holland's got a next prime minister'. Iedereen mag meedoen en kennis van zaken hoeven de kandidaten niet echt te hebben. Ze moeten de

onzin die ze uitkramen alleen op een overtuigende en leuke manier kunnen brengen.

Onbesproken gedrag

Marco Kroon heeft de agent die hem tijdens carnaval wegens wildplassen aanhield een kopstoot gegeven. Zoiets mag natuurlijk niet, zeker een drager van de Militaire Willems-Orde moet zich weten te gedragen in een precaire situatie. En precair lijkt me een juiste typering als je als nationale held aangesproken wordt door een agent terwijl je net op dat moment met twee handen probeert je schoenen droog te houden. Ik zou ook niet meteen weten wat dan de gepaste reactie is.

Personen in uniform horen elkaar te groeten, geloof ik. Hier wreekt zich mijn onwil het vaderland te gaan verdedigen. Ze springen in de houding met een hand aan de naad van de broek en salueren met de andere hand. Zoiets werkt alleen met de gulp dicht. Neem van mij aan dat springen en salueren tijdens het wildplassen tot elke prijs vermeden moet worden. Hoewel niet helemaal volgens protocol, is het inderdaad voor alle partijen beter te volstaan met een groetende hoofdbeweging. Dat de agent daarbij hinderlijk in de weg zou staan, kon Marco Kroon echt niet weten. Ik geef het de advocaat maar mee. Hij kan elke verzachtende omstandigheid gebruiken als de zaak binnenkort voor de rechter komt.

Eigenlijk moet je van onbesproken gedrag zijn om een onderscheiding van de koning te krijgen. Daar valt iets voor te zeggen. Het is niet voor niets dat de kerk iemand pas heilig wil verklaren als onomstotelijk vaststaat dat de persoon in kwestie geen onheil meer kan aanrichten. Zo verstandig moeten we in Nederland ook worden. We mogen de koning niet opscheppen met kennissen die hem zwaar in verlegenheid gaan brengen. Wildplassen, drugs, verboden wapens,

kletsverhalen en kopstoten staan in het handboek voor de gedecoreerde op de zwarte lijst. Er zal wel een mogelijkheid zijn de medaille weer af te pakken, maar het filmpje waarin de vorst Marco enthousiast tot ridder mept, krijg je van zijn leven niet meer van het internet af.

Waardig afscheid

De Britten slagen er niet in op een normale manier uit de Europese Unie te stappen. Zo vastberaden ze waren toen gekozen moest worden tussen blijven of vertrekken, zo chaotisch gaan ze tekeer nu het aankomt op de praktische uitvoering. Wie beelden uit het Lagerhuis bekijkt – en tegenwoordig is het moeilijk om die beelden niet te bekijken – kan zonder deskundige uitleg heel snel de indruk krijgen dat aan de andere kant van de Noordzee een gevaarlijke variant van de vogelgriep is uitgebroken.

Nu moet ik ter verontschuldiging van de Britten wel zeggen dat anderen evenmin weten hoe je op een normale manier uit de EU vertrekt. De bedenkers van de Europese droom konden zich niet voorstellen dat een land op het idee zou komen de biezten te pakken. Om die reden hebben ze geen moeite gedaan er een fatsoenlijke procedure voor af te spreken. Wie zo ondankbaar is de onmiskenbare voordelen van het samen optrekken af te wijzen, moet zelf maar een waardig afscheid zien te regelen.

Wat de zaak er niet overzichtelijker op maakt, is dat de parlementaire gebruiken bij de Britten anders zijn dan hier in Nederland. Kun je bij ons met wat fantasie nog spreken van een min of meer geordende gedachtewisseling, die fase van beschaving hebben ze daar al gehad. Wat er nog het meest bij in de buurt komt, is een voetbalstadion waar voor het gemak de grasmat is verwijderd. Bij gebrek aan een bal doen de supporters op de tribunes wat supporters die zich vervelen overal doen. Ze gaan joelen en schreeuwen naar de supporters aan de overkant. Wat de tegenpartij te melden heeft, willen ze niet horen. Verstandige taal is er toch niet van te verwachten.